

е и до сега особно-то свойство което отличава туй Списание отъ сички-ти почти до нинѣ появивши ся новобългарски Списания, щото е отдавало и ще отдава повече внимание на Славянскѣ-тѣ нравственнѣ взаимность и необходимия за нея общеславянски языкъ“.¹)

Белегъ на съвременно списание давало не само съдържанието на статиитѣ, което било актуално, но и отдѣлтѣ „Различни известия“. Този отдѣлъ обемалъ информации отъ Турция и Европа, не винаги точни, поради лоша осведоменостъ, преценки на политическото положение, извадки отъ чужди вестници и пр. Становището на Добровски по отношение режима въ Турция може да се характеризира съ две думи: съ добро да се добиятъ максимумъ блага за българщината. Това негово становище е продиктувано отъ тактични съображения, отъ увѣреностъта му въ неизбежното реформиране на Турция. Той вѣрва въ желанието на султанъ Абдулъ Меджидъ и на великия везиръ Рашидъ-паша, хора благоразумни, просвѣтени, да скѣсатъ съ закоравѣлитѣ традиции. Прави сравнение между положението въ Турция преди и въ 1850 г. и намира голѣма промѣна. Произнася се ласкаво за султанъ Абдулъ Меджидъ и за великия везиръ Рашидъ-паша, види се, за да не правятъ прѣчки на списанието му и да ги предразположи да се отнасятъ по-благоклонно къмъ това, което би поискалъ за българитѣ. А какво иска Добровски? Не иска друго, освенъ славянитѣ въ Турция да се поставятъ при сѣшитѣ условия, при които били поставени славянитѣ въ Австрия. И вѣрва въ мъдростъта и благосклонностьта на турското правителство, което щѣло да види кѣде сочи неговиятъ собственъ интересъ.

„Мирозрение“ има актуално съдържание: стареа се да бѣде разнообразно и интересно за повече хора, но както нѣкои периодични издания отъ предосвободителната епоха, страда отъ своя наученъ характеръ, отъ надценяване възможноститѣ на слабообразования читателъ да разбере, да асимилира написаното. Това списание, независимо отъ своя тежъкъ характеръ, се занимава и твърде много съ филоложки въпроси, което го прави още по-недостъпно. Затова, макаръ че се печатило въ 1000 екземпляра, не е имало повече отъ 250—300 абонати.

Нѣколко години по-късно, въ 1852 г. се появило въ Букурещъ „Смѣсна Китка или годишно периодическо списание“, редактирано отъ П. Р. Славейковъ. Отъ това списание излѣзла само една книжка, съдържаща поучителни статии — нравствени, религиозни, както и разкази, стихотворения, описания и др. Подновено е било въ 1886 година.

¹) „Мирозрение или Български инвалидъ“, кн. I. 1870 г., стр. 3.